

Pripravenosť poistovní a pobočiek na IFRS 17

Analýza výsledkov druhého dotazníka k
implementácii významných zmien IFRS

Oddelenie finančného dohľadu
nad poisťovníctvom

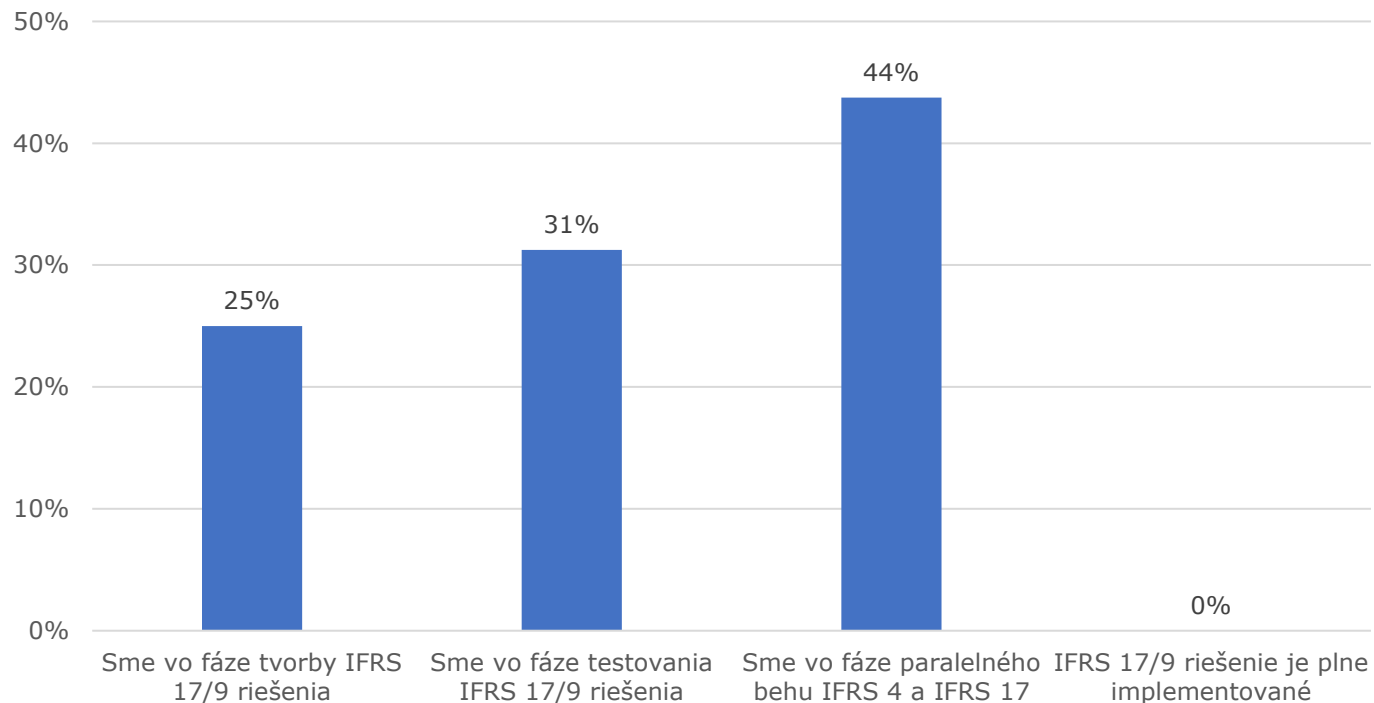
Bratislava, august 2022

- Národná banka Slovenska dňa 11.5.2022 požiadala poisťovne a pobočky zahraničných poisťovní a zaistovní o vyplnenie druhého dotazníka k implementácii významných zmien súvisiacich s prechodom na regulatórny rámec IFRS 17, ktorý vstúpi do platnosti od 1.1.2023.
- Ide o pokračovanie dotazníka, ktorý NBS posielala poisťovniam a pobočkám poisťovní z iného členského štátu EÚ v júni 2021.
- Cieľom je aktualizovať dáta o ich pripravenosti na prechod na nové účtovné štandardy IFRS 17 a IFRS 9.
- Dotazník vypracovalo 10 poisťovní, ktoré sú pod dohľadom Národnej banky Slovenska a 6 najvýznamnejších pobočiek poisťovní z iného členského štátu EÚ (podľa objemu hrubého predpísaného poistného).

V akej fáze prechodu na IFRS 17/9 sa nachádza vaša poisťovňa?

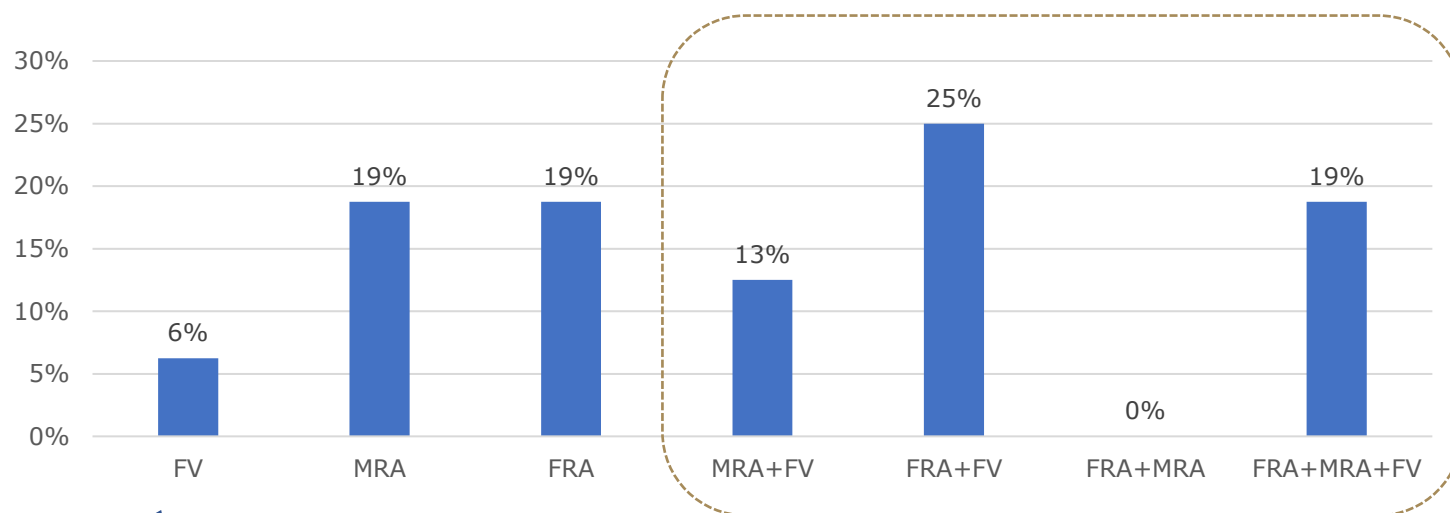
44% poisťovní a pobočiek je vo fáze paralelného behu IFRS4 a IFRS 17, čo je nárast o 32 p.b. oproti podielu subjektov, ktoré uviedli, že sú vo fáze paralelného behu v prvom dotazníku k IFRS 17 , t.j. v júni 2021.

Aký prístup ste zvolili pre ocenenie existujúceho portfólia v momente prechodu?

38% poisťovní a pobočiek plánuje v momente prechodu zvoliť výhradne plne retrospektívny prístup (FRA) alebo modifikovaný retrospektívny prístup (MRA). Oproti prvému dotazníku klesla miera aplikovania „Fair value“ prístupu (FV) v prospech kombinácie s MRA a/ alebo FRA prístupu.

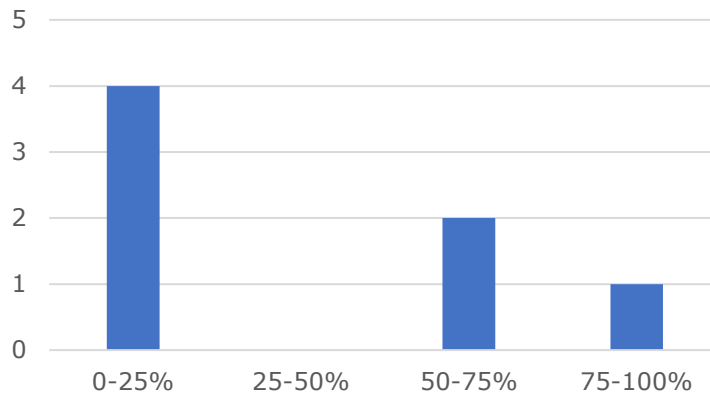
jedna z poisťovní a pobočiek volí aplikáciu iba „Fair value“ prístupu

56% poisťovní a pobočiek plánuje oceniť existujúce portfólia kombináciou viacerých oceňovacích prístupov v závislosti na roku upísania poisťných zmlúv a dostupnosti dát.

Aký je odhadovaný podiel portfólia ocenený FRA prístupom?

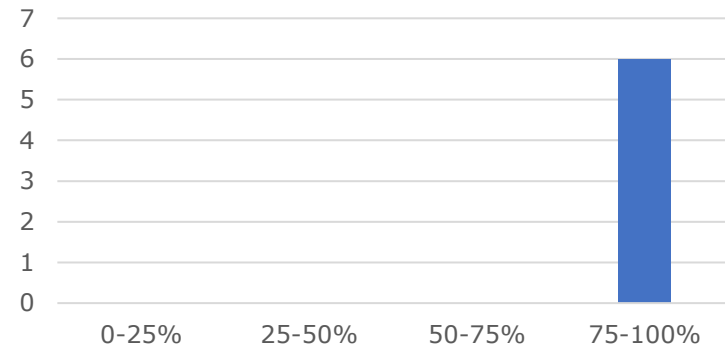
Použitie FRA prístupu závisí na dostupnosti dát v potrebnej granularite. Najčastejšia hranica pre aplikovanie FRA v životnom poistení sú roky 2019 a 2020. Najstaršie kohorty ocenené FRA prístupom boli upísané v roku 2015.*

Životné portfólio - FRA

Ak poisťovňa alebo pobočka plánuje v momente prechodu zvoliť plne retrospektívny prístup (FRA), najčastejšie je aplikovaný na menej ako 25% životného portfólia.

Neživotné portfólio - FRA

Pre neživotné poistenie je bežné aplikovanie FRA, prípadne MRA prístupu vzhľadom na typické krátke trvanie poisťných zmlúv (obvykle 1 rok).

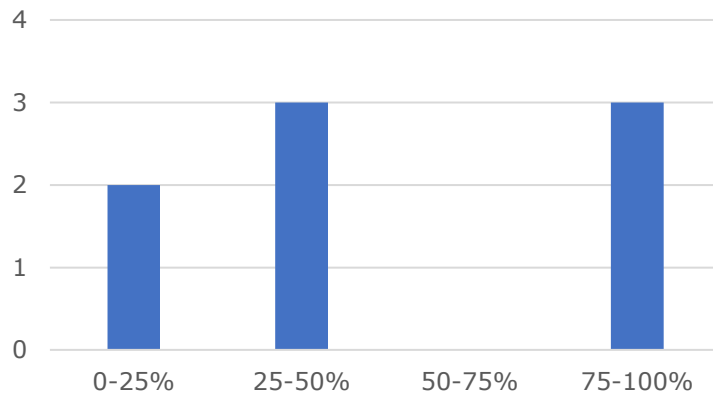
*Pre určenie percentuálnych podielov boli stanovené rozličné bázy - IFRS 4 rezervy/ IFRS 17 rezervy/ anualizované poisťné.

Aký je odhadovaný podiel portfólia ocenený MRA prístupom?

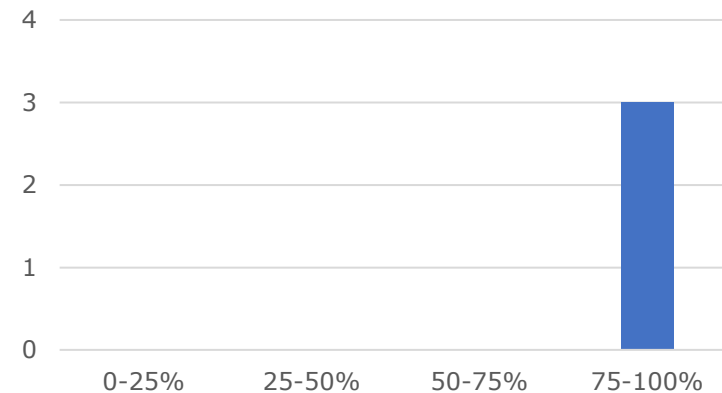
Takmer polovica poisťovní a pobočiek, ktoré sa rozhodli pre aplikovanie MRA prístupu, týmto spôsobom oceňuje celé svoje životné portfólio. Pre ostatné poisťovne a pobočky predstavuje MRA prístup medzistupeň medzi FRA prístupom, ktorý vyžaduje detailnejšie informácie o poistných zmluvách, ako sú dostupné, a FV prístupom.

Poisťovne a pobočky, ktoré zvolili MRA pre ocenenie neživotných zmlúv, tento prístup aplikovali na celé neživotné portfólio.

Životné portfólio - MRA

Neživotné portfólio - MRA

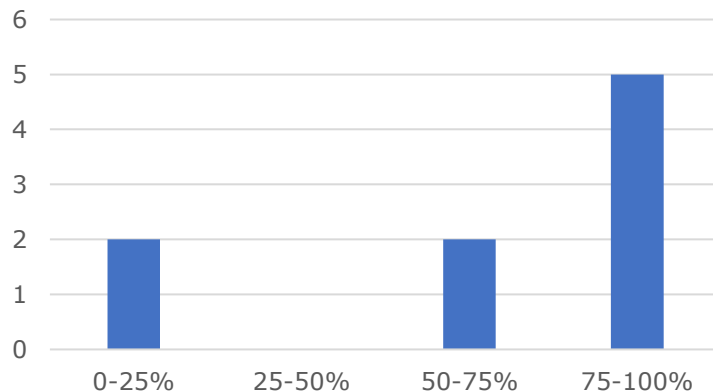

Aký je odhadovaný podiel portfólia ocenený FV prístupom?

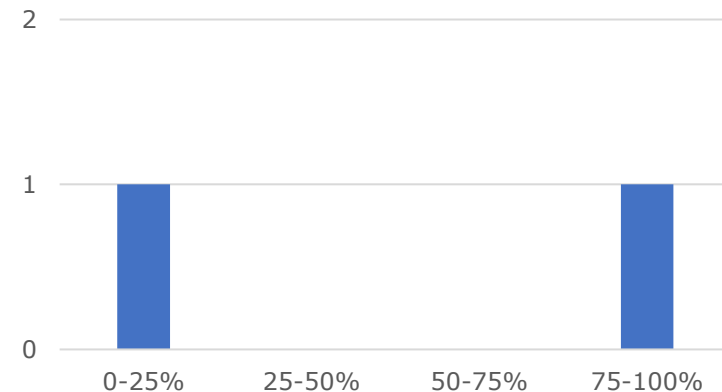
FV prístup je aplikovaný pre časť portfólia, o ktorej poisťovňa alebo pobočka nemá informácie v dostatočnej kvalite, preto sa tento prístup zvykne aplikovať na staršie ročné kohorty životného poistenia.

V prípade analyzovaných poisťovní a pobočiek sa hranica pre aplikovanie FV prístupu pohybuje medzi ročnými kohortami 2009 až 2021.

Životné portfólio - FV

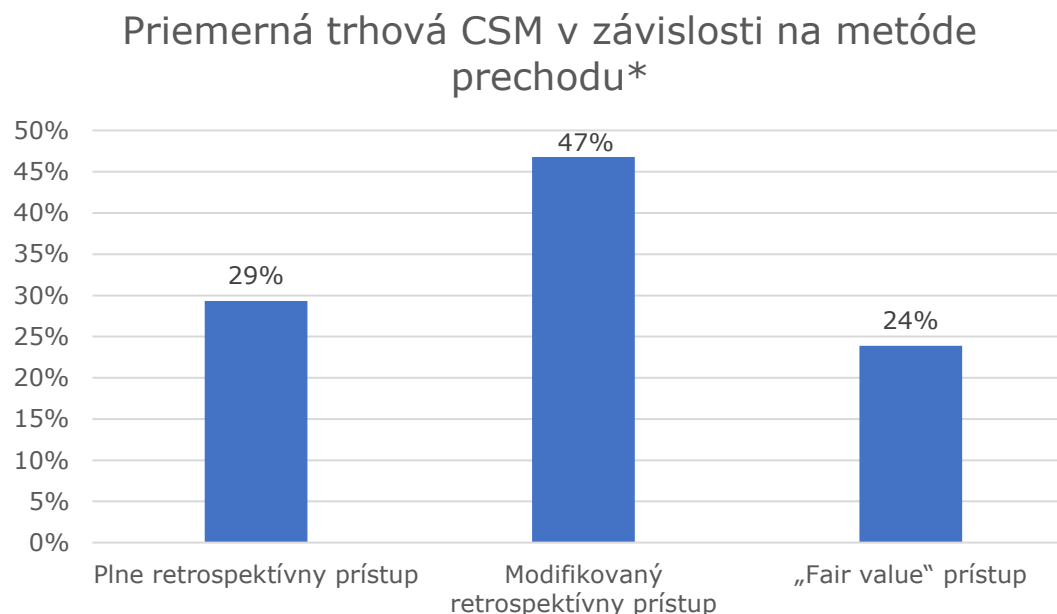

Neživotné portfólio - FV

Aký je podiel zmluvnej servisnej marže (CSM) pre jednotlivé metódy prechodu?

Najväčší podiel na zmluvnej servisnej marži (CSM) vyjadrujúcej hodnotu nezaslúženého zisku vzniká pri metóde prechodu modifikovaným retrospektívnym prístupom – 47%. 29% CSM je generovaných pri metóde prechodu plne retrospektívnym prístupom a zvyšných 24% CSM z „Fair Value“ prístupu.

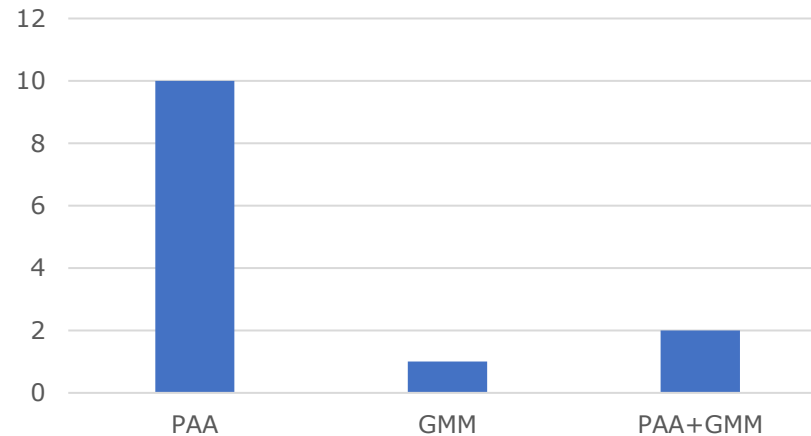

*Priemerná trhová CSM je vypočítaná na základe odpovedí 9 respondentov.

Aký model plánujete aplikovať pre ocenenie neživotného portfólia?

Oceňovací model pre neživotné portfólio

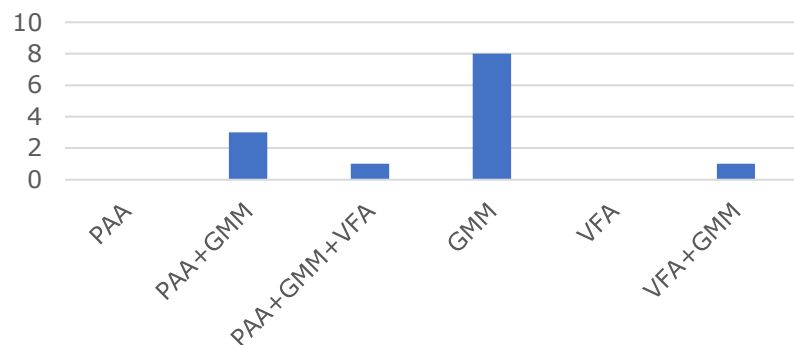

77% poisťovní a pobočiek plánuje použiť metódu alokovania poistného (PAA) na ocenenie celého svojho neživotného portfólia

15% poisťovní a pobočiek plánuje použiť kombináciu metódy alokovania poistného (PAA) a všeobecného modelu (GMM). Podiel GMM tvorí do 9% neživotného portfólia.

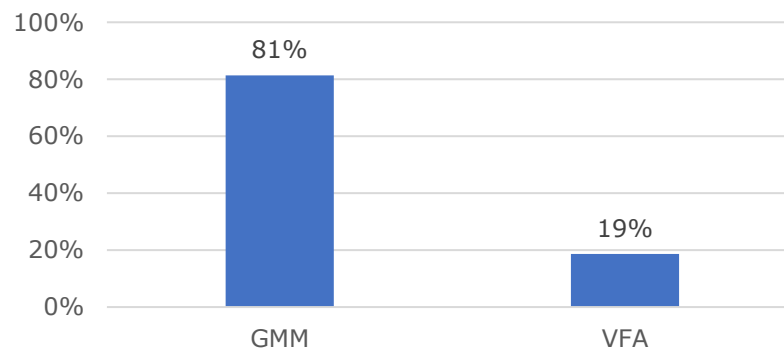
Aký model plánujete aplikovať pre ocenenie tradičného životného portfólia?

Oceňovací model pre tradičné životné portfólio

62% poisťovní a pobočiek plánuje použiť všeobecný model (GMM) na ocenenie tradičného životného portfólia. Zvyšné poisťovne a pobočky plánujú aplikovať kombináciu GMM modelu s ďalšími oceňovacími modelmi, najčastejšie s PAA

Priemerná trhová CSM v závislosti na oceňovacom modeli*

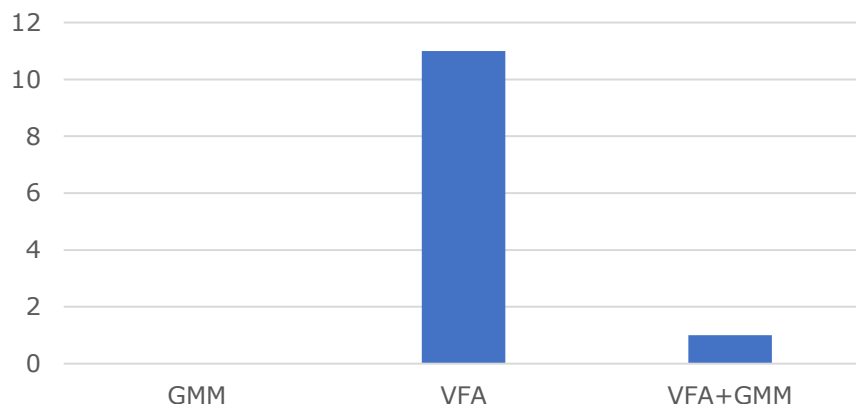

81% CSM zo zmlúv životného poistenia je generovaných z poisťných zmlúv ocenených všeobecným modelom (GMM)

*Priemerná trhová CSM je vypočítaná na základe odpovedí 5 respondentov.

Aký model plánujete aplikovať pre ocenenie index-linked a unit-linked portfólia?

Oceňovací model pre index-linked a unit-linked portfólio

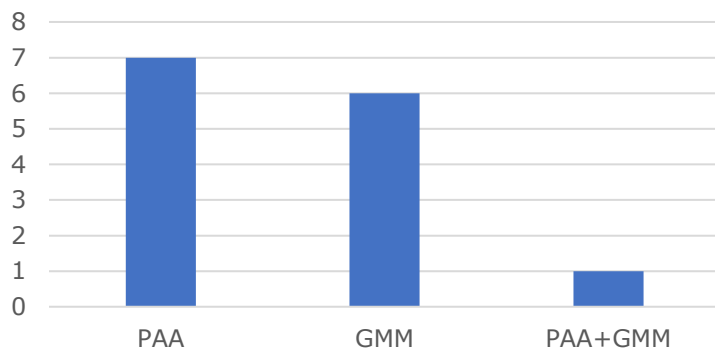
92% poisťovní a pobočiek plánuje použiť prístup s variabilným poplatkom (VFA) na ocenenie celého index-linked a unit-linked portfólia.

Pri ocenení hybridných produktov (kombinácia index-linked a unit-linked poistenia s tradičným poistením s garanciou) je možné badať rozdielne prístupy, napr.:

- Ocenenie celej poistnej zmluvy podľa hlavnej zložky zmluvy
- Aplikovanie GMM modelu na tradičnú časť poistnej zmluvy a VFA prístupu na časť mimoriadneho poistného
- Voľba modelu podľa výsledkov eligibility testu

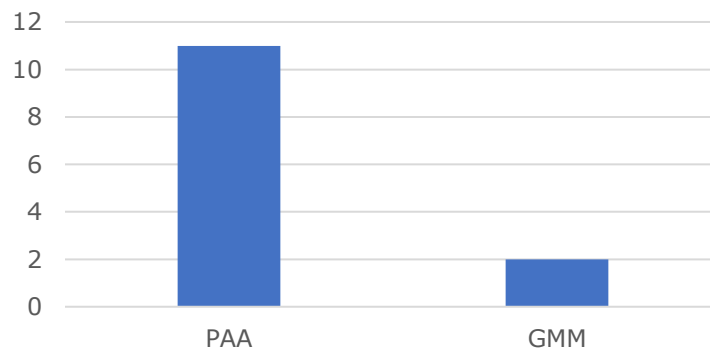
Aký model plánujete aplikovať pre ocenenie pasívneho zaistenia?

Oceňovací model pre zaistenie životného poistenia

93% poisťovní a pobočiek plánuje použiť jeden z modelov PAA a GMM na ocenenie pasívneho zaistenia kryjúceho životné riziká, v závislosti na dĺžke trvania zaistej zmluvy

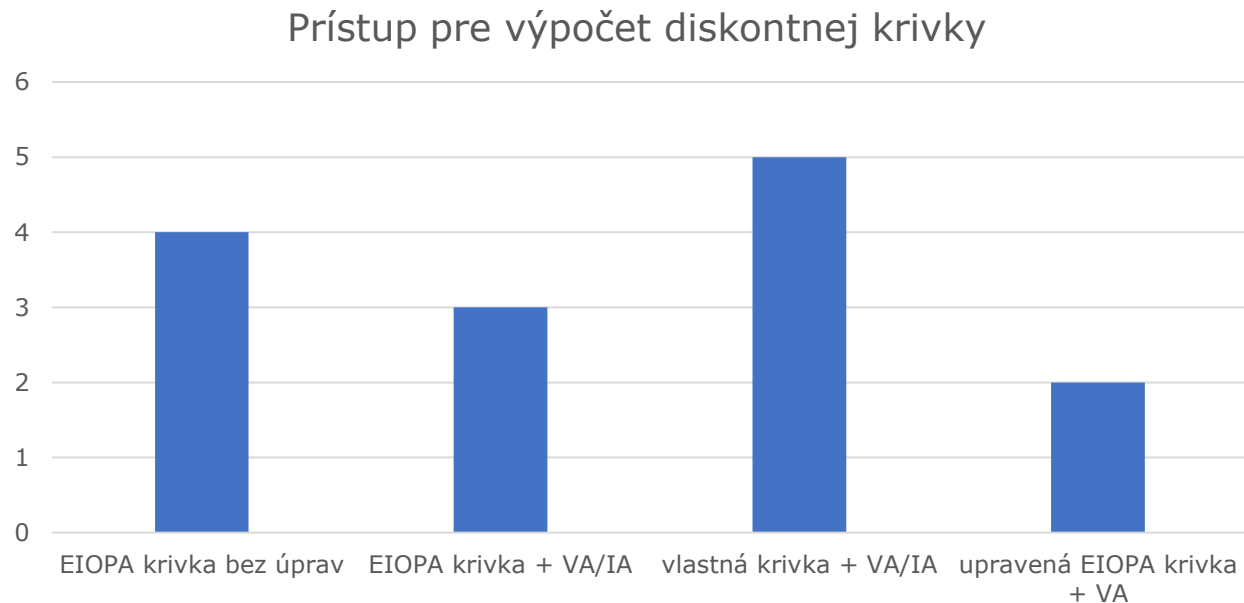
Oceňovací model pre zaistenie neživotného poistenia

85% poisťovní a pobočiek plánuje pasívne zaistenie kryjúce neživotné riziká oceniť metódou alokovania poistného (PAA), 15% všeobecným modelom (GMM)

Všetky poisťovne a pobočky budú pri odvodzovaní diskontnej krivky uplatňovať prístup zdola nahor (bottom-up). Základná krivka bude prevažne bezriziková krivka zverejňovaná orgánom EIOPA.

Základná krivka je ďalej upravená o prirážku za nelikviditu, ktorá je vo viacerých prípadoch aproximovaná korekciou volatility.

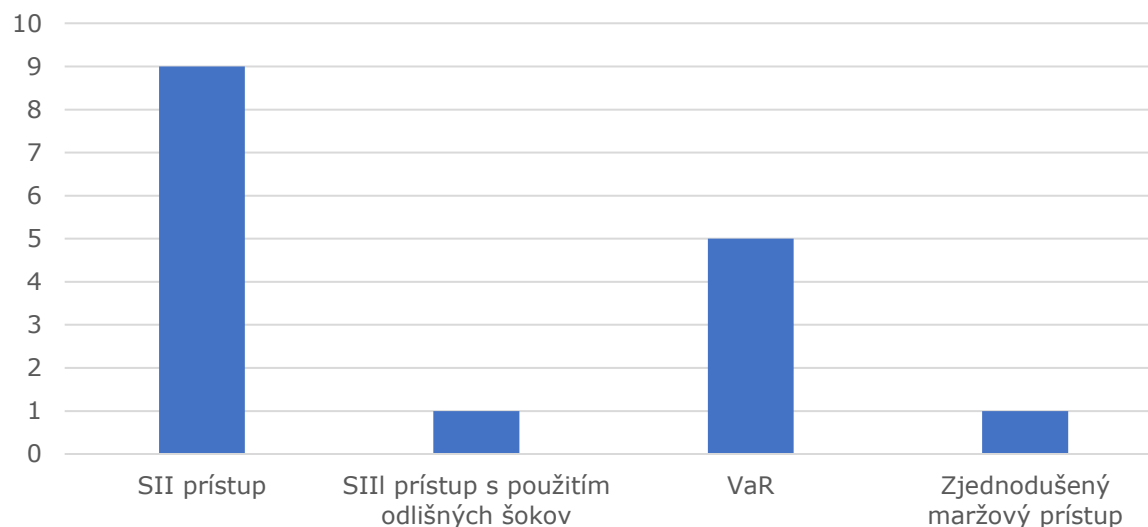

Najčastejší prístup k výpočtu rizikovej úpravy je použitie maržového prístupu totožným s režimom Solventnosť II.

Výška intervalu spoľahlivosti, ktorej zodpovedá výpočet rizikovej úpravy sa medzi poisťovňami a pobočkami významne líši - pohybuje sa v rozpätí 60% - 99,5%.

Prístup pre výpočet rizikovej úpravy

- Poistovne a pobočky, ktoré poskytli Národnej banke Slovenska vyčíslenie finančných dopadov prechodu na IFRS 17 uviedli
  - Pokles hodnoty diskontovaných budúcich peňažných tokov (PVCF) oproti SII hodnotám o 9-32%.
  - Pokles priraditeľných nákladov o 0-30%
- Za nepriraditeľné sú považované napr.
  - náklady na školenia
  - vývoj nových produktov
  - niektoré administratívne náklady viažuce sa na všeobecnú správu, manažment, kontroly

- Pri porovnaní IFRS 4 a IFRS 17 hodnôt bol pozorovaný prevažne pozitívny dopad na výšku vlastného imania a zároveň pokles technických rezerv

	priemer	interval
Zmena výšky rezerv	-19%	-38% až +1%
Zmena výšky vlastného imania	+34%	-3% až +107%

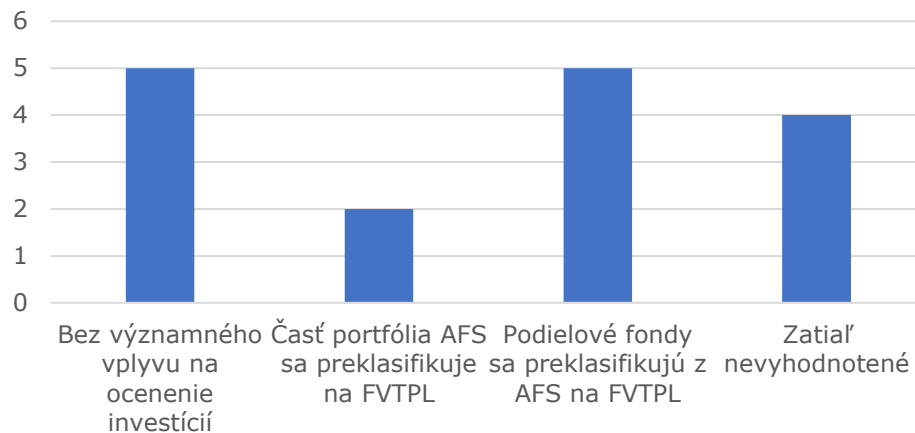
*Uvedené hodnoty sú vypočítané na základe odpovedí 5 respondentov.

- MFSR pripravilo novelu zákona, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov
- V rámci tejto novely je pokryté aj zdaňovanie poisťovní po prechode na IFRS 17
- Link na novelu zákona:

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/408>

Oceňovanie finančných aktív a ich reklasifikácia po prechode na IFRS 9

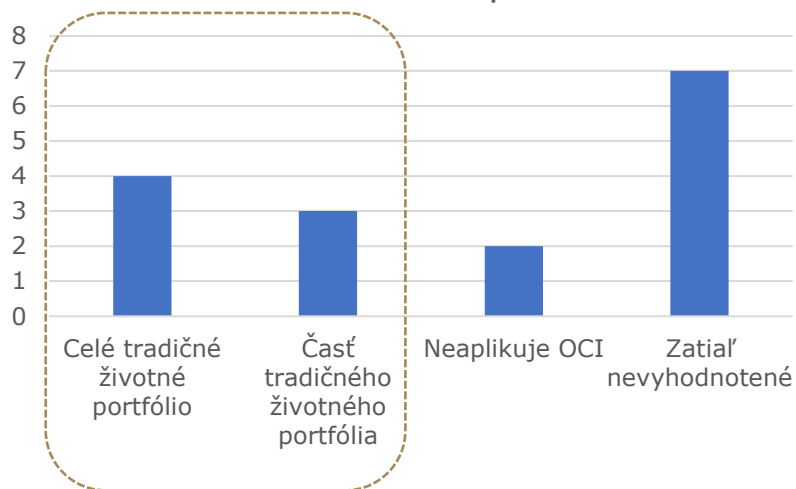
5 z 12 poisťovní a pobočiek, ktoré už vyhodnotili prechod na IFRS 9, budú reklasifikovať podielové fondy z finančných nástrojov na predaj (AFS preceňované cez OCI) na FVTPL

Zavedenie modelu ECL:

- Viac ako 62% poisťovní a pobočiek prezentuje pripravenosť na zavedenie modelu očakávaných úverových strát (ECL).
- Vo väčšine prípadov je model pre ECL poskytnutý skupinou.

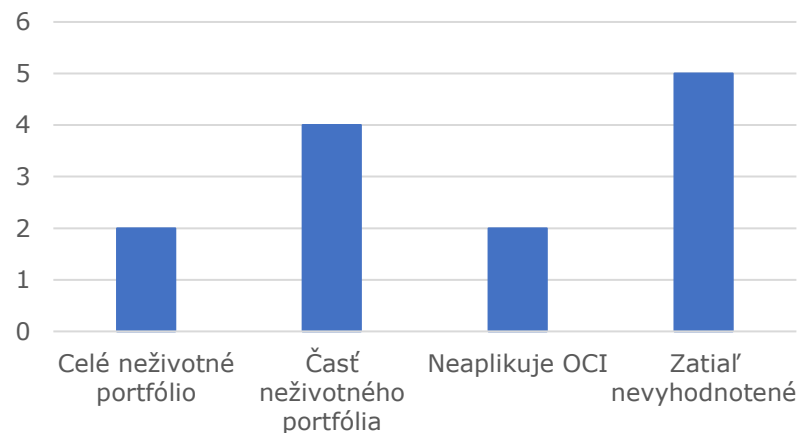
Prečenenie poisťných zmlúv cez ostatné súčasti komplexného výsledku (OCI)

Tradičné životné portfólio

78% poisťovní a pobočiek, ktoré už vyhodnotili tému preceňovania cez OCI, bude cez OCI oceňovať aspoň časť tradičného životného portfólia

Neživotné portfólio

2 z poisťovní a pobočiek, ktoré už vyhodnotili tému preceňovania cez OCI, sa rozhodli neaplikovať ocenenie cez OCI